

Drugi zopet pravi, da bo dal vse svoje otroke naučiti nemščine, češ, da jim pozneje pri vojaki silno prav pride. Zelo nespametno se mi zdi, da nekateri stariši bolj skrbijo za vojaščino, katera traja le po 8 tednov ali k večjemu 3 leta, kakor pa za tisto, kar otrok potrebuje vsak dan vse svoje življenje. — Vsega se na kmeth človek vendar ne more dobro naučiti. Stariši bi danes morali biti veseli, če so njih otroci dobro stanovsko, narodno in versko izumikani. To se pri naših otrocih še veliko bolj pogreša, kakor pa nemščino, kajti le s to trojno že označeno izumiko je našemu ljudstvu mogoče priti do boljše bodočnosti. Tudi tisti mladenič, ki bo morda vojak, bo s tem znanjem (govorim iz lastne izkušnje) prav gotovo dalje prišel, kakor pa če samo nemški zna, drugoga pa ne.

Slišal sem tudi že moža, ki je pravil, kaj se je moral truditi pri vojaki, ko je prišel v podčastniško šolo, in to radi tega, ker ni nemščine dovolj znal. To mu prav rad verjamem, posebno še zato, ker sem imel priliko opazovati tovariše, kako so se za lase prijemali, pa ne zato, da ne znajo nemški, ampak ravno narobe: jezili so se, da nemški znajo. Celo zavidali so one, kateri niso bili po njihovem mnenju tako nesrečni. Vedno se je moralo slišati: Da bi le jaz nikoli ne bil nemški znal, ali da bi vsaj bil prej vedel, da bom moral sedaj zaradi tega, ker znam nemški, toliko prestati, bi ne bil priznal, da ta jezik razumem itd.

Onega pa, ki se pritožuje sedaj doma pri svojih tovariših, da je imel skraja pri vojaki slabo življenje tudi zato, ker ni znal menda po nemški komisiji ter mu je šlo takoj bolje, kakor hitro se je nekoliko privadil nemščine, bi zavrnil: Saj se itak ve, da je novinec marsikaj in ne le nemščina novo, a vsaka nova šega je človeku težka. Tolaži naj se s tovariši, kateri so morali ravno toliko, če ne še več trpeti, a niso znali prav nič slovenski, nemško pa prav gladko. Bili so skoraj pri vsaki znanosti na zadnjem mestu. Samo pri eni stotnici sem opazoval, kako je neki častnik odločeval, naj bodo, čeprav so bili neumni kot noč, izključno sami Nemci šarži. Potem pa je moral večkrat opravljati službo kak veliko bolj razsoden Slovenec brez zvezd, ker je bil predstrelce ali tudi desetnik nezmožen. Pri raznih drugih stotnicah pa je bilo mnogo Slovencev desetnikov, in nekateri so bili odpuščeni tudi kot četovodje, a mi je bilo znano, da niso znali prav nič nemški, predne so prišli k vojakom. Pri vojaki se je treba pač vsakega veliko učiti, bodisi Nemeč, Slovenec ali pa Italijan.

Ljudje, kateri so prepotovali že dosti sveta, pravijo, da se da priti z nemščino samo nekoliko proti severu in da se z njo niti Evropo ne da uspešno prepotovali. Torej bi tisti ljudje, ki so prišli samo do Grada ali Dunaja in so morda nekoliko pogledali v nemško državo, ne smeli, ako bi bili poštenji, našega ljudstva motiti s tem, da se mu pravi: Brez nemškega jezika se ne da nikamor po svetu priti, ker je to gola farbarija.

Končam. Navedel sem nekaj točk, ker se mi je zdelo potrebno. Mladi in neizkušeni ljudje silno radi verujejo raznim zasleplencem, ki niso zdravi, če ne blagrujejo osrečujoče nemščine med našim ljudstvom. Dobro je seveda, če nemški znaš, ravno tako pa tudi Nemcu prav pride, če zna slovenski. Če bi pa kdo tudi vse jezike znal, pa drugega ničesar, bi bil vseeno prav velik revež na svetu.

Državni zbor.

V seji dne 7. t. m. se je zaključila razprava o začasnem proračunu. Po zaključitvi razprave so prišli na vrsto dejanski popravki. Govorilo je mnogo poslancev, med njimi dr. Verstovšek, ki je pobijal napade vsenemških poslancev Malika in Marekha na Slovence, in pojasnil tudi dr. Korošec medklic v zadnji seji državnega zbora: „Šnops je kulturno zna-

tudi oboroženi z rožnimi vencji, in v ozadju kočija s štirimi bolnimi volilci, ki ne morejo peš na volišče.

Rajni opat je bil poseben častilec Marije. In kako tudi ne bi ljubil tiste, ki je tolikokrat obiskala njegovo nesrečno domovino! In zato je imel tudi veliko veselje z zidavo lurske cerkve v Rajhenburgu. Ko sem mu pravil nekoč, da želim imeti v svoji cerkvi Marijino podobo, blagoslovljeno v Lurdu, so mu solze veselja zalile oči in vskliknil je: „Stroške za to podobo prevzamem jaz.“ In prevzel jih je in še povrh stroške za kip Srca Jezusovega, blagoslovljenega v Paray-le-Monialu. In ti stroški niso mali; znašali so nad 12.000 K.

Mnogokrat je potem govoril o tem bodočem blagoslovu v Lurdu in srčno hrepenel udeležiti se ga. In zato je podvzval naročitev podob, dasiravno se še ne rabijo v neizgotovljeni cerkvi, kajti želel je, da se blagoslovijo še za časa njegovega življenja, da mu je dana prilika, udeležiti se blagoslovitve v Lurdu. Ker je bil zadnje čase jako bolehen, šel se je že meseca avgusta zdraviti na Francosko. Meseca septembra je pričakoval z velikim veseljem lavantinskega knezoškofa v Lionu. Hotel je v njegovem spremstvu nastopiti pot v Lurd. Še je potoval na grob blaženega župnika Vianeya v Ars, a potem radi bolezn ostal v Lionu, ko je dne 20. sept. knezoškof blagoslovil v Lurdu kip lurske Marije in sv. Jožefa za stranski oltar lurske cerkve v Rajhenburgu. Zbral je med tem bolehen opat svoje moči ter je tri dni pozneje bil navzoč v Paray-le-Monialu pri blagoslovu kipa Srca

menje Nemcev,“ da je veljal ta medklic zgolj poslan- cu Maliku, ki je izjavil, da ni v nobenem okraju toliko umorov, kakor jih je v mariborskem okraju. Dr. Verstovšek je navedel tudi več šnopsarij, ki najslabše uplivajo na mariborsko in ptujsko okoličansko prebivalstvo. Šnops in tista nemška gospoda, ki se bogati s šnopsom, je povzročila, da propadajo okoličanski delavski in kmečki stanovi.

V petek, dne 9. t. m. se je začelo prvo čitanje bančne predloge. Kot zastopnik Slovenskega kluba je govoril dr. Korošec, ki je izjavil, da odklanja njegova stranka bančno predlogo pred vsem iz političnih razlogov. Glasovati za to predlogo bi pomenilo, podpirati sedanjo vlado. Nemogoče se mu zato zdi, in ne more verovati, da se je potegovala neka vodilna osebnost v opozicijskih klopeh za poročilo o tej vladni predlogi. Za Slovence so pa tudi merodajni stvarni razlogi, da glasujejo proti predlogi. Banka je velekapitalistično podjetje, ki mu podeljuje država velike predprave, med tem ko banka državi le malo vrača. Nedostopna je pred vsem malemu možu, glavica se nahaja večinoma v nemških in mažarskih rokah, in znajo odstranjevati vplivanje slovanskega kapitala. Odločno mora kot kmečki zastopnik obsojati postopanje banke nasproti kmečkim kreditnim zadrugam. Banka bi morala nasproti kmečkemu stanu ravno tako postopati, kakor postopa nasproti industriji in trgovini.

V soboto je naučni minister grof Stürgkh odgovarjal na razne interpelacije. Za njim je govoril finančni minister Bilinski o bančni predlogi. Ko je govorilo še nekaj govornikov, se je opazilo, da je sklepčnost seje sploh premalo poslancev v zbornici, zato je predlagal češki radikalec Kalina konec seje. Pri glasovanju se je pokazalo, da je v zbornici samo okrog 80 poslancev ter da je zbornica v resnici nesklepčna. Predsednik je nato zaključil sejo ob 2. uri popoldne.

V seji, ki se je vršila v torek, dne 13. t. m., se je oglasil najprej ministrski predsednik Bienerth in izjavil, da je Njegovo Veličanstvo sprejelo ostavko celega ministrstva, obenem pa temu ministrstvu do sestave novega ministrstva poverilo, da nadaljuje vladne posle. Ker torej ustavna odgovornost te vlade traja dalje, prosi zbornico, da reši predloge, ki so že prej na dnevnem redu, to je: začasni proračun, srbska trgovinska pogodba, podaljšanje začasnega zborničnega poslovnika in volitve za delegacije.

V sredo se je začela razprava o opravičniku.

Politični ogled.

— **Proračunski odsek** je imel dne 12. t. m. sejo. Na dnevnem redu je bila samo ena točka: Volitev načelnika. Prof. volitvi so govorili izmed slovenskih poslancev dr. Korošec, Hočevar, Gostinčar in Demšar. Češki poslanec Stanek je predlagal konec seje in da naj se volitev odgodi. Predlog je bil odklonjen z 32 proti 13 glasovom. Za načelnika je bil potem izvoljen prejšnji načelnik Chiari, ki je izvolitev sprejel.

— **Bosenski sabor** je bil dne 10. t. m. odgojen. V minoletem zasedanju je sprejel sabor zakon o kilogramski meri ter s tem prenehajo dosedanje turške mere. Sprejel se je tudi zakon za izboljšanje živinoreje.

— **Zveza med Bolgarijo in Grško.** Grški prestolonaslednik obišče v kratkem bolgarskega carja Ferdinanda. Takrat se sklene zveza med Bolgarijo in Grško.

— **Na Grškem** se vršijo volitve v narodno skupščino. Po dosedanjih izidih soditi, bo dobila vlada zelo veliko večino.

— **Na Angleškem** se vrše volitve precej mirno. Do 12. t. m. so dobili konservativci 226 glasov, liberalci, Irči in delavska stranka skupaj pa le 281 glasov. To kaže, da bo sedanja vlada morala odstopiti, če se razmerje glasov prav zelo ne zasuje.

— **Klanje kristjanov v Siriji.** Iz Carigrada se poroča, da so napadli Beduini mesto Kerak,

Jezusovega, namenjenega za drugi stranski oltar omenjene cerkve. Videl je krasen kip Srca Jezusovega in močno želel, da vidi v kratkem tudi podobo Marijinega doma. A žal ni se mu izpolnila njegova želja. Vrnil se je v Dumb, v materni samostan, in tam je mesec dni pozneje v Gospodu zaspal od kapi zadet veliki dobrotnik nove lurske cerkve v Rajhenburgu. Biagi opat je večkrat izrekel željo, da hoče počivati med svojimi redovniki v Rajhenburgu. In tako so bili njegovi telesni ostanki prepeljani v Rajhenburg, kamor je dospel dne 4. novembra. In ravno isti dan je došla v Rajhenburg Marijina podoba iz Lurda. Potrebovala je za vožnjo celi mesec, ker je gotovo kam zavozila. Kam, ne vem, a to vem, da je došla obenem z opatom v Rajhenburg. Spremljala sta se, mrtvo telo in mrtev kip Marijin, a duša pokojnika se je gotovo že veselila v družbi Marijini. In sklepam z besedami Fuvierskega odmeva: „Če bo pa ime tega blagega in svetega redovnika vedno živelo v srcih njegovih sobratov v Dumbu in duhovnih sinov v Rajhenburgu, bo tudi ostalo v neizbrisnem spominu v duši njegovih prijateljev, ki jih zapušča. Mi, ki smo ga prav posebno poznali in ljubili, lahko pričamo, da, če je bil izredno dobrohoten, ljubezniv in sočuten redovnik, je bil istotako pravi vzor zvestega, modrega in vdanega prijatelja. O njem torej smemo trditi z večjo pravico, kakor o mnogo drugih, da je bil obenem in v vsej moči besede: „ljub Bogu in ljudem, njegov spomin je blagoslovljen.“

pobili vojaško posadko in poklali nad 100 kristjanov. Beduincev je bilo pri napadu 5000. Napadli so tudi celo vrsto železniških postaj in pomorili uradnike ter njihove rodbine.

— **V Mehiki** je zopet mir. Vojno sodišče je obsodilo na smrt 23 častnikov, ki so prestopili k revolucionarjem ob zadnji mehiški revoluciji. Preki sod je dal 1500 revolucionarjev usmrtiti.

Razne novice.

* **Osebnostne vesti.** C. in kr. vojaški kurat Hubert Rant je prestavljen iz Maribora v Dubrovnik v Dalmaciji. — Dekan Henrik Verk v Vidmu je radi bolehnosti odložil svojo službo. Uprava dekanata Videm je z novim letom poverjena gosp. Josipu Mešičku, mestnemu župniku v Brežicah.

* **Iz finančne službe.** Titularni respicient Ernst Canjko je imenovan za finančnega respicienta. Prestavljen je titularni višji nadzornik Janez Dreu iz Brežic v Šmarje pri Jelšah.

* **Iz politične službe.** C. kr. sanitarni asistent dr. Karl Wlasak je prestavljen od okrajnega glavarstva v Lieceu k okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradec kot sanitarni koncipist.

* **Razpisana mesta.** Pri okrožni sodnji v Celju se razpisuje mesto sodnika, v Konjicah pa mesto okrajnega sodnika, oziroma voditelja okrajne sodnije. Prošnje do 18. decembra t. l. na predsedstvo okrožne sodnije v Celju. Od prosilcev se zahteva znanje obeh deželnih jezikov.

* **Razpisane ustanove za umetnike.** C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje je razpisalo več ustanov za nadarjene umetnike, ki nimajo lastnih sredstev za nadaljno izobraževanje, in sicer za umetnike iz stroke obrazovalne umetnosti. Prošnje je vložiti do 15. januarja 1911 pri dotičnih deželnih oblastnih.

* **Zivinorejski tečaj** se vrši na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru od 9. do 14. januarja 1911. Natančnejše pove inserat.

* **Kletarski tečaj** se bo vršil na deželni viničarski šoli v Silberbergu od 16. do 20. januarja 1911. Pogoji so razvidni iz inserata.

* **Razglas** c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Stajersko v Gradcu, zadevajoč poziv vsem onim osebam, katere so dolžne izplačevati plače in pokojnine, ali oddajati kakršne koli prejemke in užitke. Vsakdo, ki je v kraljevinah in deželah, zastopnik v državnem zboru, dolžan izplačevati gotove prejemke, iznašajoče za eno osebo na leto več kakor 1200 K, mora vsako leto oddati pri davčnem oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo do teh prejemkov pravico, z napovedbo njih imen, stanovanj in posla, potem višine in vrste v prejšnjem letu izplačanih prejemkov. Pozivajo se torej vse one osebe, ki so dolžne dohodnini podvržene prejemke in vžitke izplačevati, da vložijo predpisana naznanila za davčno leto 1911 v dobi od 1. do 31. januarja 1911 pri davčnem oblastvu prve stopnje (okrajno glavarstvo), v kojega področju stanujejo. Kdor tega naznanila v ravno omenjenem roku ne vloži, zakrivi davčno zatajbo; kdor v tem naznanilu vedoma z namenom, da bi davek prikrajšal, poča neresnične napovedbe ali kaj zamoči, kar bi utegnilo onemogočiti predpis davkov, kateri so po zakonu plačati od teh prejemkov in vžitkov, ali povzročiti predpis manjših kakor zakonitih davkov, zakrivi davčno prikrajšbo. Za dotična naznanila se mora uporabljati tiskovina „Naznanilo o izplačanih prejemkih, obrazec E.“ Tiskovine se dobijo brezplačno pri davčnih oblastvih prve stopnje. V naznanilih napovedati je oni znesek, katerega so izplačani stalni in premenljivi prejemki v istini dosegli v predloženem letu, torej v naznanilih za davčno leto 1911 oni prejemki, ki so se izplačali v letu 1910 — pri izjemnih, to je izven navadnega roka podanih naznanilih pa je napovedati oni znesek, katerega so dosegli prejemki v 12mesečni dobi pred vložbo naznanil. Pri premenljivih vžitkih se prepusti službodajalcem, da pridenejo podatkom za zadnje leto tudi podatke prejemkov prejšnjih let, v kolikor pridejo isti v poštev pri določitvi odmerilne podlage. Ako taki stalni in premenljivi prejemki ali vžitki niso trajali celo leto, ali če so se taisti v teku leta izpremenili, mora se način (nastop službe, povišanje ali znižanje prejemkov, izstop iz službe) in pa čas te spremembe, oziroma dan, od katerega naprej ali do katerega so se prejemki oziroma vžitki izplačevali, ravno tako tudi letni znesek naznaniti, katerega so v resnici izplačani prejemki ali vžitki dosegli.

* **Razglas** radi vročitve napovedi A) k osebni dohodnini, B) k rentnini za davčno leto 1911. A. Finančno deželno ravnateljstvo določuje, da se imajo oddati napovedi k osebni dohodnini za davčno leto 1911 najkasneje do 31. januarja 1911 pri pristojnih davčnih oblastih I. stopnje (okrajnih glavarstvih), v katerih okrožju imajo davkoveči svoje redno domovališče. Do 31. januarja 1911 pooblašajo se tudi c. kr. davčni uradi, nahajajoči se v krajih, kjer ni odmerjajočih oblasti, da sprejemajo namesto davčnih oblastih I. stopnje napovedi k osebni dohodnini. Osebam, katerih davčni dohodki ne presegajo 2000 K, dano je na voljo, oddati napovedi ali ne. Vsekako jo morajo podati, ako jih pozove v to posebej davčno oblastvo ali predsednik cenilne komisije. Nasprotno pa so osebe, kojih davku podvrženi dohodki (vštevši dohodke pripadnikov gospodarstva) presegajo 2000 K, pod kaznijo zavezane, podati napoved tudi brez poziva davčne oblasti. Napovedi se zamorejo vložiti pismeno, ali pa dati ustno na zapisnik pri davčni oblasti; za to